

در سی و نهمین هم‌اندیشی هفتگی سازمان تأمین اجتماعی مطرح شد

دو کفه ترازوی سازمان تعادل و پایداری



سی و نهمین هم‌اندیشی هفتگی با موضوع «تعادل و پایداری سازمان» با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان در سالن اجتماعات ساختمان شهید معیری برگزار شد. در این نشست، دکتر مظفر کریمی، مشاور معاونت فنی و درآمد و دبیر شورای تدوین برنامه ششم توسعه توضیحاتی درباره جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در برنامه ششم توسعه ارائه کرد و در پایان، کارشناسان به بیان پرسش و پاسخ در این زمینه پرداختند.

دکتر کریمی در ابتدا با توضیح این که قوانین برنامه توسعه یکی از اسناد نظام جمهوری اسلامی به شمار می‌رود که مسیر حرکت دولت و دستگاه‌های اجرایی را طی یک دوره پنج ساله روشن می‌سازد، گفت: سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگ‌ترین و جامع‌ترین سازمان بیمه‌گر در کشور، اثرگذاری و اثرپذیری متقابلی در برنامه‌های توسعه داشته و دارد.

وی درباره اقدام‌های انجام شده در سازمان برای تدوین احکام قانون برنامه ششم توسعه تصریح کرد: پس از ابلاغ نظام‌نامه برنامه ششم توسعه از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، اقدام‌های اولیه برای تدوین برنامه ششم در سازمان تأمین اجتماعی آغاز شد. ابتدا گزارش‌های اقدام مقدماتی با محوریت آسیب‌شناسی احکام قوانین برنامه چهارم و پنجم توسعه تهیه شد و پس از آن با تدبیر مدیرعامل محترم سازمان، شورای تدوین برنامه ششم توسعه در آبان ماه ۱۳۹۳ با عضویت معاونان و مدیران حوزه‌های تخصصی و تعدادی از صاحب‌نظران سازمانی و دانشگاهی تشکیل شد.

وی ادامه داد: نخستین اقدام شورا، تدوین پیش‌نویس سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در برنامه ششم توسعه بود که در پی نظرخواهی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی از دستگاه‌های اجرایی، این سازمان هم به سهم خود پیش‌نویس‌هایی را تدوین و پیشنهاد کرد.

دبیر شورای تدوین برنامه ششم توسعه با اشاره به اقدام بعدی سازمان که تدوین نظام‌نامه برنامه ششم توسعه در سازمان بود، افزود: تدوین احکام و سیاست‌های اجرایی برنامه ششم توسعه باید در هشت مرحله تحلیل اسناد بالادستی، تحلیل عملکرد گذشته، تحلیل آینده پیش‌رو، مطالعات تطبیقی، شناسایی و تصویب موضوع‌های راهبردی سازمان، تدوین راهبردهای اصلی، تبدیل راهبردهای اصلی به احکام و اهداف برنامه ششم، تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی انجام گیرد.

وی توضیح داد: در چند ماه گذشته، از هشت مرحله یاد شده، ششم مرحله آن انجام شده و دو مرحله آخر (که نگارش احکام برنامه و تدوین سیاست‌های اجرایی آنهاست) در دست اقدام است. به‌طور خلاصه، در این شش مرحله مشخص شد که نقاط افت و خیز شاخص‌های عملکردی این سازمان - در زمینه توازن جمعیتی و تعادل منابع و مصارف - تحت تأثیر چه عواملی بوده و چالش‌های اساسی سازمان در حوزه قانونگذاری کدام است. در نتیجه، پنج موضوع راهبردی پایداری و تعادل سازمان، تعهدات قانونی دولت، یکپارچگی و انسجام سازمان، نقش آفرینی در توسعه اقتصادی کشور و گسترش فرهنگ بیمه‌های شناسایی شد و پس از طی فرایندهای اداری، در نهایت به تصویب هیأت مدیره سازمان رسید.

دکتر کریمی در ادامه و با شرح پنج مورد گفته شده تصریح کرد: تعادل و پایداری سازمان از

این لحاظ اهمیت دارد که این سازمان باید بتواند در یک دوره بسیار طولانی به نسل‌های متوالی خدمت‌رسانی کند، بدون آن که با کسری منابع مواجه شود. تجربه سال‌های گذشته ثابت کرده که در هیچ دوره‌ای بودجه سنواری کشور برای تأمین بدهی‌های جاری دولت به سازمان تأمین اجتماعی کافی نبوده است. بنابراین، تعادل و پایداری واقعی سازمان



تعادل و پایداری واقعی سازمان به این معناست که تعهدات و خدمات این سازمان بدون وابستگی به بودجه دولت و تنها با اتکاء به منابع حاصل از حق بیمه‌ها و سود سرمایه‌گذاری‌ها، تأمین شود

به این معناست که تعهدات و خدمات این سازمان بدون وابستگی به بودجه دولت و تنها با اتکاء به منابع حاصل از حق بیمه‌ها و سود سرمایه‌گذاری‌ها، تأمین شود. وی افزود: در نتیجه راهبرد کلیدی سازمان تأمین اجتماعی این است که تا حد ممکن با همکاری دولت و مجلس شورای اسلامی، از تصویب قوانینی که این سازمان را به بودجه دولت وابسته می‌کند، جلوگیری شود و بدهی‌های معوقه دولت نیز با سازوکارهای

کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت وضعیت تعادلی سازمان را شکل می‌دهند.

وی ادامه داد: برای تدوین گزارش تعادل و پایداری سازمان، آمارهای رسمی سازمان در چهار محور یادشده در طول پنج دهه گذشته بررسی و میانگین رشد هندسی شاخص‌ها در هر دهه به‌طور مجزا استخراج شده است. این تفکیک با این هدف بوده که نشان داده شود هر شاخص در کدام مقطع زمانی وضعیت بهتر یا بدتری داشته و هر کدام تحت تأثیر چه عواملی بوده است. نتیجه کلی که از این شاخص‌ها به دست می‌آید، این است که افت شدید نسبت پشتیبانی این سازمان در دوره جنگ تحمیلی رخ داده و علت آن هم این است که متوسط رشد بیمه‌شده به شدت کاهش یافته، اما رشد مستمری‌بگیران بالا بوده است. این شاخص در سایر دهه‌ها نوسان‌های ملایمی داشته است.

در مقطع بعدی، تصویب قوانین بیمه‌های نیمه‌حمایتی برای ورود بیمه‌شدگان فاقد کارفرما به سازمان، که از سال ۱۳۸۶ به بعد و به اتکای اعتبارات دولتی صورت گرفت، موجب شده که از یک‌سو، میانگین سنی بیمه‌شدگان به ضرر تعادل صندوق تغییر کند و از سوی دیگر، به دلیل نپرداختن بدهی‌های دولت به سازمان و انباشت سالانه بدهی‌های دولت، این سازمان با کسری نقدینگی روبه‌رو شود.

عامل مهم دیگر، تصویب قوانین بازنشستگی پیش از موعد با ارفاق‌های سنواری است که هم نسبت پشتیبانی سازمان را کاهش داده و هم بخش عمده‌ای از بدهی‌های معوقه دولت به این موضوع اختصاص دارد. دو موضوع بیمه‌های حمایتی و بازنشستگی‌های پیش از موعد به تنهایی حدود ۵۰ درصد بدهی‌های معوقه دولت به این سازمان تا سال ۱۳۹۲ را به خود اختصاص داده است. علاوه بر این، فراهم شدن امکان برای پرداخت یکجای حق بیمه برای جبران کسری سابقه‌ها تا ده سال و همچنین اجرای قانون بخشودگی جرایم به مدت چند سال پیاپی آثار منفی مشابهی داشته است.

مناسبی که در شرایط تحریم ظالمانه، متناسب با مقتضیات نظام اقتصادی کشور باشد، تسویه شود.

مشاور معاونت فنی و درآمد سازمان در ادامه اظهار داشت: با توجه به این که سازمان تأمین اجتماعی امانتدار سرمایه‌ها و ذخایر میلیون‌ها بیمه‌شده است، راهبرد کلیدی این سازمان در حوزه سرمایه‌گذاری مبتنی بر رقابت‌نداشتن با بخش خصوصی و کمک به دولت در عرصه‌های بالادستی خواهد بود؛ به نحوی که هم سود مورد انتظار صاحبان اصلی این ذخایر تأمین شود و هم این سازمان بتواند با ایفای نقش سازنده در توسعه اقتصادی کشور و رفع مشکلات ناشی از تحریم‌های ظالمانه، به توسعه کشور کمک کند.

وی در ارتباط با مبحث حفظ یکپارچگی و انسجام سازمان اظهار داشت: تجربه‌های موفق دنیا و استانداردهای بین‌المللی کار بیانگر این است که اگر خدمات و تعهدات مختلف نظام تأمین اجتماعی به صورت یکپارچه و پیوسته باهم ارائه شود، اثربخشی آن برای بیمه‌شدگان بیشتر خواهد بود. اصل بیست‌ونهم قانون اساسی نیز خدمات مختلف تأمین اجتماعی و از جمله مراقبت‌های پزشکی و خدمات درمانی را در کنار بیمه‌های بازنشستگی، از کارافتادگی، بیکاری و غیره لحاظ کرده است. با همین استدلال، سازمان تأمین اجتماعی اعتقاد دارد که نمی‌توان و نباید ساختار بخش درمان یا هیچ بخش دیگری از آن منتزع شود و این موضوع یکی از راهبردهای مهم این سازمان در برنامه ششم توسعه است.

دکتر کریمی در ادامه با این توضیح که در این نشست تنها به مورد نخست یعنی موضوع تعادل و پایداری سازمان تأمین اجتماعی خواهد پرداخت، افزود: موضوع تعادل و پایداری سازمان در چهار محور ورود جمعیت، خروج جمعیت، منابع و مصارف مورد بررسی قرار گرفته و عواملی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم این چهار محور را تحت تأثیر قرار می‌دهند، بررسی شده است. چون اینها هم در